

Mark- och miljödomstolen

Till justitiedepartementet via
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:
ju.L1@regeringskansliet.se

Betänkandet "Ett säkrare och mer tillgängligt fastighetsregister" (SOU 2024:7); diarienummer Ju2024/00175

Mark- och miljödomstolen anser att det är positivt med en modernisering av fastighetsregistret på de grunder som framgår av utredningen.

Författningsförslag

Förslaget till fastighetsdatalag

I 12 § 1 st förslaget till fastighetsdatalag behandlas rättelse av personuppgifter som behandlas enligt fastighetsbildningslagen (FBL) och jordabalken (JB). Enligt 14 § i förslaget får beslut som rör den registrerade enligt 12 -13 §§ överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Av 19 kap 32 § JB framgår att rättelsebeslut enligt 22 § samma kapitel får överklagas till den tingsrätt inom vars domkrets fastigheten ligger. Detta bör förtydligas.

19 kap. 4 § fastighetsbildningslagen

I 19 kap FBL sägs ingenting om rätt forum vid överklagande av t ex rättelsebeslut. I rättstillämpningen har det visat sig att nuvarande bestämmelser inte är särskilt tydliga avseende vilken domstol (förvaltningsrätt eller mark- och miljödomstol) som utgör rätt forum för prövning av överklagade beslut enligt 19 kap. 4 § fastighetsbildningslagen. Mark- och miljödomstolen anser att det vore till nytta för rättstillämpningen om det i samband med moderniseringen av lagstiftningen gjordes ett förtydligande avseende vilken domstol som utgör rätt forum för överprövning av beslut som fattats i enlighet med bestämmelsen.

Uppgifter om vägrätt (avsnitt 7.4.2)

Mark- och miljödomstolen anser att undantagandet av kravet på redovisning av vägrätter i fastighetsregistret inte är förenligt med utredningens syfte.

Förekomsten av vägrätt inom en fastighet är av minst lika stor betydelse för dessa ägare och övriga aktörer som officialservitut, gemensamhetsanläggningar och ledningsrätter. Dessa rättigheter är av sådan betydelse att äldre rättigheter kontinuerligt förs in i fastighetsregistret när det upptäcks att de saknas. Domstolen kan inte se att uppgifter om vägrätt i registret skulle sakna relevans idag eller i framtiden. På grund av samhälls- och infrastruktursutvecklingen framstår snarare ökning av efterfrågan på dessa uppgifter som sannolik.

Motiveringen att det inte skulle vara kostnadseffektivt för samhället att förbättra fastighetsregistret med dessa uppgifter, eftersom de ofta saknas eller är mycket bristfälligt redovisade i fastighetsregistret idag, är enligt domstolens uppfattning inte tillräckligt underbyggd. Med beaktande av framtidens behov och krav på information är det oavsett inte en tillräckligt god anledning för att kravet ska tas bort.

Sammanfattningsvis bör kravet på att redovisa vägrätter i fastighetsregistret fortsatt finnas kvar och Lantmäteriet bör verka för att ta fram rutiner för att systematiskt kvalitetsförbättra fastighetsregistret med dessa uppgifter.

Uppgift om ledningsrättshavare (avsnitt 16.3.1)

Mark- och miljödomstolen ställer sig mycket positiv till förslaget att uppgifter om nuvarande ledningsrättshavare förs in i fastighetsregistret. Aktuella uppgifter om ledningshavare i registret kan medföra positiva effekter även på handläggningen av mål hos domstolen.

Lena Pettersson

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Lena Pettersson efter fördragning av beredningsjuristen Julia Zietara. I ärendet har även rådmannen Hanna Jarlbro och tekniska rådet Nils Fält deltagit.